

KYNOLOGIN KYNÄSTÄ - heinäkuu 2024

KESÄASKAREITA

Keväällä heräsin jälleen hoitamaan keskeneräisiä hommiani. Niitä ovat mm. synnyinpaikkakuntani *Kerimäen Hälvän* ”kulttuuriyhdistyksen” *Hälvän kirjastoseura Vaahdon* historiikin teko (Vaahto 110 v.). Lisäksi jatkan toisen opuksen kirjoittamista työnimellä: *Palvelukoiria Antiikin ajoista Suomen sotasokeiden aikaan*. Jouluksi ilmestyy jälleen *Opaskoiran Joulu* -kirja sekä eräänlaisena joulukorttina *Palvelukoirakalenteri 2025*.

Maamme viimeinen sotasokea opaskoirankäyttäjä poistui keskuudestamme viime vuonna. Olen vuosien varrella kouluttanut noin 70 opaskoiraa vapaus-, talvi- ja jatkosodassa sokeutuneille henkilöille. Myös muutama rintamalotta ja myöhemmin sodanaikaisten räjähteiden sokeuttama henkilö saivat opaskoiran *Sotainvalidien Veljesliiton Opaskoirakoululta*.

Tänä vuonna kirjoittelen ja kokoan koirajuttuja kunnioituksena poisnukkuneita sotasokeita kohtaan. Juttujen joukosta löytyy yhtymäkohtia lukuisiin asioihin. Mainitsen niistä nyt yhden. Sotasokeiden loma-, kuntoutus- ja työkeskus *Nynäs* (Nynäinen) sijaitsi *Suomen Punaisen Ristin* tiloissa Heinolan Myllyojalla. Löysin kerätessäni aineistoa kirjoituksiani varten erään Nynäisten kuntoutuskurssin ryhmäkuvan. Kuvassa poseeraavat kuntoutettavat sotasokeat rottinki- ja opaskoirasilmineen sekä kaksi näkevää nuorta mieskuntouttajaa – kaksi **Heikkiä**. Kyseiset Heikit, **Kantola** ja **Rusko**, olivat mukana kehittämässä yhdessä sotasokeiden kanssa heidän kuntoutuskursseillaan maalipallo-nimistä urheilulajia (näkövammaisten pallopelejä), joka sittemmin on ollut suomalaisten menestyslaji mm. paralympialaisissa. Heikit perheineen ovat sittemmin viettäneet vapaa-aikaansa synnyinkuntani *Hälvän Kömpyrässä*, jossa heillä on huvilat.

Suomalaiset ammatti- ja muut vastaavat ”koiraihmiset” tekivät **Kauko Kare** -nimisen poliitikko-kirjailijan johdolla juttujaan Suomen opaskoirankäyttäjien järjestön, *Opaskoirayhdistys ry*:n vuosikirjaan, jonka nimi oli *Sokean Opas*. Kirja ilmestyi vuosina 1954-81 ja yhdistys myi sitä varainhankintamielessä. Olen onnistunut saamaan haltuuni kirjasarjan kaikki osat ja poiminut niistä edelleen julkaistaviksi

kaikki koira-aiheiset jutut. Antiikin koirista sotasokeiden koiriin -kirja koostuu siis noista jutuista. Tekstiä ja piirroksia on paljon.

Myös *Palvelukoirakalenteri 2025* tulee olemaan sotasokeat-painotteinen. ”Koiramaista” sotasokeiden kertomaa tarinaa, jota olen merkinnyt muistiin menneiden vuosikymmenien aikana. Allakkaan pääsee tutustumaan sitten joulun aikaan.

Juha Herttuainen